

Beckova edícia komentované zákony

Trestný zákon

Trestný zákon

Komentár

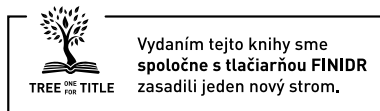
JUDr. Lukáš Turay, PhD.
JUDr. Stanislav Mihálik, PhD.
JUDr. Ing. Rudolf Cádra
JUDr. Daniel Petričko, PhD.
a kol.

1. vydanie
2025



Vzor citácie:

Turay, L., Mihálik, S., Cádra, R., Petričko, D. a kol. Trestný zákon. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2025, s. 1603.



Komentár napísal autorský kolektív pod vedením JUDr. Lukáša Turaya, PhD.,
JUDr. Stanislava Mihálika, PhD., JUDr. Ing. Rudolfa Cádru
a JUDr. Daniela Petrička, PhD.

Vydalo Nakladateľstvá C. H. Beck, s. r. o., organizačná zložka v Bratislave
roku 2025, Michalská 9, 811 01 Bratislava, beck@beck.sk

Vydanie prvé

Redaktori publikácie: JUDr. Silvia Hlaváčková, Mgr. Ľuba Nitrová

Tlač: Findr, s r. o., Český Těšín

©Nakladateľstvá C. H. Beck, 2025

ISBN 978-80-8232-071-1

Jednotlivé časti spracovali

JUDr. Simona Adamiková § 126 ods. 2, § 140a – 140b, § 179 – 198,
300 – 310, § 417, § 418 – 435

JUDr. Ing. Rudolf Cádra § 135a – 135f, § 161 – 178

Mgr. Petra Dražová, PhD. § 132, § 359 – 377

Mgr. Pavol Gavora § 19 – 21, § 139, § 199 – 203

JUDr. Natália Hangáčová, PhD. § 84 – 93, § 250 – 258, § 259 – 269a,
§ 270 – 280, § 281 – 283

JUDr. Roland Hochmann

v spoluautorstve s **JUDr. Lukášom Turayom, PhD.** § 379 – 392

JUDr. Maximilián Kiko, LL.M. § 1, § 8 – 11, § 22 – 25, § 31 – 32 (okrem
§ 31 ods. 3), § 33a – 34, § 36 – 38, § 56 – 57, § 60, § 83 – 83a, § 123,
§ 155 – 160

JUDr. Barbora Klúčiková § 31 ods. 3, § 33, 35, § 73 – 82

JUDr. Tomáš Lisánsky § 41 – 46, § 131, § 137, § 321 – 358

JUDr. Stanislav Mihálik, PhD. § 2 – 7b, § 12 – 18, § 26 – 30, § 122
(okrem ods. 4 a 6), § 127, 138, 140, 142, § 144 – 154

JUDr. Daniel Petričko, PhD. § 39, § 47 – 55, § 61 – 72b

JUDr. Igor Slovák, PhD. § 94 – 121, § 135a, § 204 – 211

JUDr. Lukáš Turay, PhD. § 40 – 40a, § 58 – 59, § 122 ods. 4 a 6,
§ 124 – 125, § 126 ods. 1 a 3, § 130, ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, § 136,
§ 137a – 137b, § 143, § 212 – 249a, § 393 – 415, § 417a – 417e,
§ 436 – 440

v spoluautorstve s **JUDr. Rolandom Hochmannom** § 379 – 392

plk. JUDr. Ing. František Vojtuš PhD. § 128 – 129, § 130 ods. 7, 8,
§ 133 – 134, § 141, § 284 – 299a, § 311 – 317, § 318 – 320

Recenzenti:

JUDr. Matúš Kováč, PhD.

mjr. JUDr. Patrícia Krásná, PhD., LL.M.

O autoroch

JUDr. Simona Adamiková je absolventkou Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Autorka pôsobila v advokátskej kancelárii, kde sa zameriavala na trestné právo. V súčasnosti pôsobí na forenznom oddelení „audítorskej spoločnosti“ a venuje sa otázkam *compliance*, ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a internému vyšetrovaniu podvodov.

JUDr. Ing. Rudolf Cádra pôsobí ako advokát v Bratislave. V rámci svojej odbornej praxe sa venuje najmä trestnému právu. V minulosti viac ako desať rokov pôsobil v Policajnom zbore SR na funkcii vyšetrovateľa a na rôznych úrovniach riadenia vyšetrovania na Úrade boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru. V rámci odvetvia trestného práva sa venuje odborným témam v súvislosti s aktuálnymi legislatívnymi otázkami a trestnoprávnymi inštitútmi.

Mgr. Petra Dražová, PhD. je absolventkou Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde v roku 2021 ukončila aj doktorandské štúdium v odbore trestné právo obhajobou dizertačnej práce na tému Elektronické dôkazy v trestnom konaní. V súčasnosti je odbornou asistentkou na Ústave práva informačných technológií a práva duševného vlastníctva na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a v aplikačnej praxi pôsobí ako advokátka so zameraním na trestné právo a právo informačných a komunikačných technológií. Od roku 2025 je členkou pracovnej skupiny pre trestné právo a členkou pracovnej skupiny pre elektronizáciu výkonu advokácie, ktoré sú poradnými orgánmi Slovenskej advokátskej komory. V rámci doktorandského štúdia absolvovala výskumný pobyt na Viedenskej univerzite. Vo svojej odbornej a vedeckej činnosti sa zameriava na trestné právo procesné, elektronické dôkazy, kybernetickú kriminalitu a aktívne sa zúčastňuje vedeckých konferencií, seminárov a workshopov doma i v zahraničí, pričom odborne spolupracovala aj s Radou Európy na pozícii certifikovaného národného tútora pre vzdelávací program (HELP) právnických profesií v oblasti kybernetickej kriminality.

Mgr. Pavol Gavora je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde sa odborne profiloval v oblasti trestného práva. V súčasnosti pôsobí ako advokát v advokátskej kancelárii s primárnym zameraním na trestnoprávnu agendu. Vo svojej praxi sa venuje obhajobe a zastupovaniu klientov v trestných konaniach. Jeho odborné pôsobenie vychádza zo spojenia teoretických poznatkov a praktických skúseností, ktoré uplatňuje aj vo svojej publikačnej činnosti.

JUDr. Natália Hangáčová, PhD. absolvovala Právnickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave v roku 2017 a získala cenu dekana za záverečnú

prácu. Následne v roku 2018 úspešne obhájila rigoróznou prácu, čím získala titul doktor práv a v roku 2020 po úspešnom dennom doktorandskom štúdiu obhájila dizertačnú prácu. Počas štúdia na vysokej škole absolvovala viaceré študijné pobyty v rámci programu Erasmus + a iných programov. Študovala tak na univerzite v Záhrebe v Chorvátsku, univerzite v Helsinkách vo Fínsku a následne na univerzite v Utrechte v Holandsku. V priebehu doktorandského štúdia získala grand od japonskej organizácie a jeden semester vykonávala výskum na univerzite Illinois v meste Chicago, v USA. Počas štúdia absolvovala aj stáž na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Už ako študentka publikovala viacero odborných článkov z oblasti trestného práva, pričom sa zameriavala najmä na ekonomickú trestnú činnosť a inštitúty trestného práva s ňou prepojené. Aktívne sa zúčastňovala vedeckých konferencií na Slovensku aj v zahraničí a bola spoluriešiteľkou viacerých grantov. Je autorkou a spoluautorkou viacerých odborných článkov a monografie, pričom sa odborných konferencií zúčastňuje aj v súčasnosti. V roku 2022 úspešne absolvovala advokátske skúšky a bola zapísaná do zoznamu advokátov vedejným Slovenskou advokátskou komorou. Pričom od roku 2020 pôsobí v medzinárodnej advokátskej kancelárii. Vo svojej praxi sa venuje najmä trestnej obhajobe, ale aj poskytovaniu právnej pomoci obetiam trestných činov a poškodeným. Akademicky je stále aktívna, a to najmä organizovaním odborných prednášok a seminárov pre Akadémiu C. H. Beck ako aj výučbou predmetov na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave. Zároveň, pravidelne prispieva svojimi skúsenosťami a expertízou do *World Justice Project Rule of Law Index* pre organizáciu *World Justice Project*, ale aj pre organizáciu *Global Initiative against Transnational Organized Crime*, ktorá každoročne zverejňuje *Global Organized Crime Index*.

JUDr. Roland Hochmann v roku 2023 ukončil štúdium práva na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Počas štúdia pracoval ako právny asistent vo viacerých advokátskych kanceláriách a absolvoval stáž na Okresnej prokuratúre Bratislava III a v Kancelárii Národnej rady Slovenskej republiky na odbore Parlamentného inštitútu. V súčasnosti je interným doktorandom na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde sa zameriava na problematiku trestného práva a kriminalistiky. Aktívne pôsobí aj v rámci Kompetenčného centra pre reguláciu kybernetickej bezpečnosti, ochrany súkromia a kybernetickej kriminality – CUSEC na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rámci centra sa venuje výskumu, vzdelávaniu a expertnej činnosti v oblasti regulácie kybernetickej bezpečnosti, ochrany súkromia a prevencie kybernetickej kriminality, pričom CUSEC predstavuje významnú platformu na prepájanie akademického, odborného a praktického prostredia. Okrem toho pôsobí ako lektor v Akadémii bezpečnostných štúdií, ktorá vznikla v spolupráci Univerzity Komenského v Bratislave, Slovenskej technickej univerzity, Slovenskej informačnej služby, Národného

bezpečnostného úradu a Ministerstva obrany SR – Vojenského spravodajstva. Pravidelne sa zúčastňuje vedeckých konferencií a je autorom viacerých odborných článkov.

JUDr. Maximilián Kiko, LL.M. je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Profesionálne skúsenosti z trestného práva nadobudol počas jeho odborných výkonov stáží na okresnej prokuratúre v Bratislave, zo zastupovania poškodenej úverovej inštitúcie či obetí trestných činov v trestnom konaní a pôsobenia v kancelárii štátneho tajomníka Ministerstva spravodlivosti SR. Aktuálne pôsobí ako interný doktorand na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a na oddelení kriminológie Ministerstva spravodlivosti SR. Odborne sa venuje najmä hmotnoprávnym aspektom trestného práva, otázkam sankcionovania, trestnej politiky a kriminológie. Pravidelne publikuje a vystupuje na domácich i zahraničných konferenciách a je riešiteľom vedeckých grantov.

JUDr. Barbora Klúčiková je absolventkou Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Od roku 2016 pôsobí na Ministerstve spravodlivosti SR. V rámci Odboru rekodifikácie občianskeho práva participovala na rekodifikácii občianskeho práva hmotného aj procesného. Následne v rámci Sekcie trestného práva pôsobila na odbore trestného súdnictva a zastupovala ministra spravodlivosti SR pred Najvyšším súdom SR ako dovolacím súdom. Aktuálne pôsobí na Sekcii restoratívnej a alternatívnej justície, aktívne sa venuje legislatívnej činnosti v oblasti trestného práva a pôsobí aj ako spolugestor v oblasti tvorby a úpravy smerníc Európskej únie vzťahujúcich sa k oblasti trestného práva. Je členkou viacerých národných expertných skupín a medzirezortných skupín zameraných na boj proti rôznym druhom kriminality. Pôsobí aj ako externý doktorand na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky Univerzity Komenského v Bratislave, v rámci svojej vedeckej činnosti sa zameriava najmä na násilnú trestnú činnosť a trestnú činnosť páchanú na deťoch.

JUDr. Tomáš Lisánsky sa narodil v roku 1992 v Košiciach. Absolvoval Právnickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave (2016, Mgr.). Počas štúdia absolvoval študijný pobyt na Právnickej fakulte Viedenskej univerzity v rámci výmenného programu ERASMUS Plus (2014 až 2015). V roku 2017 mu bol po úspešnom absolvovaní rigorózneho konania na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v odbore ústavné právo priznaný titul JUDr. (v rigoróznej práci sa venoval téme Súdna moc v Slovenskej republike: Ústavné postavenie a existujúce problémy). Od roku 2018 pôsobí na svojej *alma mater* ako externý doktorand v odbore trestné právo, pričom predmetom jeho vedecko – výskumnej činnosti je procesný prostriedok dovolania v trestnom procese. V roku 2020 úspešne absolvoval dizertačnú skúšku. Už počas štúdia na právnickej fakulte pracoval ako právny asistent v medzinárodných advokátskych kanceláriách. Ako absolvent univerzitného štúdia sprvoti

pracoval ako advokátsky koncipient. Po pomerne krátkom čase sa ale pevne rozhodol zasvätiť svoje profesionálne smerovanie justícii. Jej brány prekročil prvými malými krokmi na Okresný súd Partizánske, kde pracoval ako vyšší súdny úradník (2016 až 2017). Od roku 2017 do roku 2024 pôsobil ako asistent sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Takmer od počiatku svojho služobného pomeru bol v zmysle rozvrhu práce zaradený v rámci Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Pri výkone tejto služobnej funkcie vykonával odbornú činnosť podľa pokynu predsedu, resp. člena senátu (konkrétne v senátoch 3T, resp. 1T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) a to vo všetkých príslušných agendách zapisovaných do registrov Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Vystúpil na viacerých domácich odborných konferenciách a podujatiach aj s medzinárodnou účasťou. Je spoluautorom odbornej publikácie Súhrnný trest (2024). Od februára 2024 pôsobí na Okresnej prokuratúre Trenčín ako právny čakatel' prokuratúry.

JUDr. Stanislav Mihálik, PhD. absolvoval Univerzitu Komenského v Bratislave, Právnickú fakultu. Od roku 2020 pôsobí ako odborný asistent na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky. Vo svojej vedeckej a výskumnej činnosti sa venuje širokému spektru otázok spojených s trestným právom hmotným (so zameraním sa na znaky skutkovej podstaty trestného činu a na aplikačné problémy s tým spojené), rovnako tak vybraným otázkam trestného práva procesného. Je pravidelným účastníkom na domácich a zahraničných vedeckých konferenciách. Ako člen kolektívu autorov sa podieľal na komentároch k Trestnému zákonu a k Trestnému poriadku, rovnako tak na komentári k Zákonu o registri trestov. V rámci svojej výskumnej činnosti bol a v súčasnej dobe aj je členom riešiteľských kolektívov niekoľkých výskumných projektov na národnej úrovni.

JUDr. Daniel Petričko, PhD. je absolventom Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Po jej ukončení pôsobí nepretržite v justícii postupne od pozície vyššieho súdneho úradníka, cez justičného čakateľa až aktuálne vo funkcii sudcu. Počas svojho pôsobenia v justícii sa aktívnej zúčastnil na viacerých zahraničných vzdelávacích podujatiach, výmenných pobytoch či krátkodobých alebo dlhodobých stáži. Od roku 2015 pôsobí aj ako vysokoškolský pedagóg Prešovskej univerzity v Prešove. Je autorom vysokoškolskej učebnice a spoluautorom viacerých publikácií či zborníkov z vedeckých konferencií. Vo vedeckej činnosti sa venuje prioritne oblasti Alternatívnych trestov a oblasti probácie a mediácie trestnej. Zároveň je externým lektorom MS SR a Justičnej akadémie SR.

JUDr. Igor Slovák, PhD. v roku 2019 absolvoval Právnickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, kde následne pôsobil ako interný a neskôr externý doktorand na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky. V roku 2023 obhájl dizertačnú prácu na tému „Zákonnosť a prípustnosť dôkazov v trestnom konaní“. Od roku 2020 zároveň pôsobil na Okresnej

prokuratúre Banská Bystrica ako právny čakaťel prokuratúry, od roku 2022 ako prokurátor. V súčasnosti vykonáva funkciu prokurátora na Okresnej prokuratúre Lučenec, kde sa primárne špecializuje na násilnú a drogovú trestnú činnosť. Je autorom viacerých odborných a vedeckých článkov z oblasti trestného práva hmotného a procesného a taktiež sa aktívne zúčastnil niekoľkých vedeckých konferencií. Ako spoluautor sa podieľal na tvorbe veľkého komentára k Trestnému poriadku (C. H. Beck, 2021).

JUDr. Lukáš Turay, PhD. je absolventom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Počas štúdia absolvoval stáž na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, Najvyššom súde Slovenskej republiky a na Okresnej prokuratúre Bratislava I. Už ako študent publikoval viacero odborných článkov z oblasti trestného práva a zúčastňoval sa aktívne na vedeckých konferenciách v Slovenskej republike aj v zahraničí. V súčasnosti je odborným asistentom na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky PF UK. Od apríla 2019 pôsobil na Generálnom riaditeľstve Zboru väzenskej a justičnej stráže na odbore výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody. V roku 2020 obhájil rigoróznou prácu na tému: *Quo vadis* trestná politika? V roku 2021 úspešne obhájil dizertačnú prácu s názvom Kriminalita bielych golierov. Od 1. 11. 2024 je prodekanom na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od 1. 1. 2025 je riaditeľom Inštitútu restoratívnej justície a kriminológie na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojej odbornej a vedeckej činnosti sa zameriava na trestné právo hmotné a kriminológiu. Je autorom alebo spoluautorom viacerých vedeckých a odborných štúdií a článkov. Je spoluriešiteľom viacerých grantov.

plk. JUDr. Ing. František Vojtuš, PhD. pôsobí v súčasnosti ako vyšetrovateľ PZ, pričom v minulosti pôsobil ako vyšetrovateľ PZ a aj ako riadiaci pracovník na úseku vyšetrovania na viacerých útvaroch v rámci PZ. Taktiež je externým spolupracovníkom na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde sa podieľal aj na výučbe. Odborne a publikačne sa venuje aplikačným problémom vo vyšetrovaní, ako aj možnostiam aplikácie empirických, najmä štatistických metód, v právnom výskume a pri skúmaní efektívnosti legislatívnych zmien. Pôsobil ako člen expertných skupín zriadených pri medzirezortnom expertnom koordinačnom orgáne pre boj so zločinnosťou (MEKO), zároveň aj ako spoluriešiteľ viacerých projektov APVV a VEGA, a zúčastnil sa školení organizovaných *International Law Enforcement Academy*. V súčasnosti má niekoľko desiatok výstupov z publikačnej činnosti (vrátane databáz WoS a SCOPUS) z oblasti trestného práva procesného a kriminológie so zameraním okrem iného aj na aplikáciu matematicko-štatistickým a ekonometrických metód v právnom výskume.

Predslov

Písať komentár k základným právnym kódexom každého právneho odvetvia je nielen česť, ale aj zodpovednosť. Každý takýto komentár predstavuje výsledok dlhoročnej odbornej práce, skúseností a diskusií v rámci právnickej obce. Na tomto mieste by sme preto chceli vyjadriť úprimné poďakovanie vydavateľstvu C. H. Beck, ktoré napriek tomu, že náš autorský kolektív je relatívne mladý, prejavilo dôveru a umožnilo nám podieľať sa na tvorbe komentára k jednému z najvýznamnejších právnych predpisov slovenského právneho poriadku – Trestnému zákonu.

Autorský kolektív tvoria odborníci z rôznych právnych profesií, ktorých spoločným menovateľom je hlboký záujem o trestné právo a jeho vývoj. Každý z členov prispel svojimi skúsenosťami z praxe – či už z prostredia advokácie, prokuratúry, vyšetrovacích orgánov, súdnictva alebo akademickej pôdy. Táto rôznorodosť profesijných pohľadov umožnila vytvoriť dielo, ktoré sa neusiluje len o teoretický výklad, ale predovšetkým o praktické uchopenie jednotlivých ustanovení zákona.

Dňa 1. januára 2006 nadobudol účinnosť zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Od svojho prijatia prešiel viac ako päťdesiatimi novelizáciami, čo zreteľne ilustruje, akou mierou sa mení spoločenské prostredie a aké náročné je udržať stabilnú a predvídateľnú trestnoprávnu politiku štátu. Ak sa pozrieme do minulosti, zistíme, že jeho predchodca – zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákonník – bol za obdobie svojej 44-ročnej účinnosti novelizovaný „len“ 45-krát. Tento porovnateľný údaj svedčí o tom, že dnešná doba je dynamickejšia, rýchlejšia a legislatívne oveľa náročnejšia.

Vývoj nových technológií, digitalizácia spoločnosti, globalizácia trestnej činnosti či vznik nových foriem hospodárskej a kybernetickej trestnej činnosti predstavujú pre zákonodarcu aj aplikačnú prax obrovskú výzvu. Zákon musí reagovať pružne, no zároveň zachovať stabilitu a právnu istotu. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo vznikla táto publikácia – ako snaha priblížiť znenie zákona nielen teoreticky, ale najmä v kontexte praktických potrieb a aktuálnej judikatúry.

Predkladaný komentár k Trestnému zákonu má ambíciu byť stručným, ale zároveň zrozumiteľným sprievodcom pre každého, kto s týmto právnym predpisom prichádza do kontaktu. Má slúžiť ako vítaný pomocník nielen v školských laviciach a na odborných školeniach, ale aj v pojednávacích miestnostiach, advokátskych kanceláriách či vyšetrovacích tímoch. Publikácia je určená predovšetkým tým, ktorí trestné právo denne aplikujú – advokátom, prokurátorom, sudcom, vyšetrovateľom, povereným príslušníkom Policajného zboru, ako aj študentom právnických fakúlt. Zároveň však môže byť užitočná

Predslov

aj širšej verejnosti, ktorá sa zaujíma o výklad a praktické uplatňovanie trestnoprávných noriem.

Na záver by sme chceli poďakovať vydavateľstvu C. H. Beck, ako aj všetkým, ktorí sa na vzniku tohto diela podieľali. Osobitné poďakovanie patrí JUDr. Silvii Hlaváčkovej a editorom, ktorí svojimi radami, pripomienkami a odbornou prácou prispeli k tomu, že tento komentár mohol uzrieť svetlo sveta. Veríme, že sa stane prínosným zdrojom poznania a spoľahlivým sprievodcom v neustále sa meniacej oblasti trestného práva.

Za autorský kolektív
Lukáš Turay

Obsah

Jednotlivé časti spracovali	V
O autoroch	VII
Predslov	XIII
Zoznam použitých skratiek	XVII
Prvá časť. Všeobecná časť (§ 1 – 143)	1
§ 1 Predmet zákona	1
Prvá hlava. Pôsobnosť zákona a základy trestnej zodpovednosti (§ 2 – 30)	4
Druhá hlava. Sankcie (§ 31 – 83a)	84
Tretia hlava. Zánik trestnosti a trestu (§ 84 – 93)	382
Štvrtá hlava. Osobitné ustanovenia o stíhaní mladistvých (§ 94 – 121)	407
Piata hlava. Výklad pojmov (§ 122 – 143)	441
Druhá časť. Osobitná časť (§ 144 – 435)	577
Prvá hlava. Trestné činy proti životu a zdraviu (§ 144 – 178)	577
Druhá hlava. Trestné činy proti slobode a ľudskej dôstojnosti (§ 179 – 203)	694
Tretia hlava. Trestné činy proti rodine a mládeži (§ 204 – 211)	774
Štvrtá hlava. Trestné činy proti majetku (§ 212 – 249a)	793
Piata hlava. Trestné činy hospodárske (§ 250 – 283)	967
Šiesta hlava. Trestné činy všeobecne nebezpečné a proti životnému prostrediu (§ 284 – 310)	1091
Siedma hlava. Trestné činy proti republike (§ 311 – 320)	1225
Ôsma hlava. Trestné činy proti poriadku vo verejných veciach (§ 321 – 358)	1262
Deviata hlava. Trestné činy proti iným právam a slobodám (§ 359 – 377)	1348
Desiata hlava. Trestné činy proti brannosti, proti civilnej službe, proti službe v ozbrojených silách a proti obrane vlasti (§ 378 – 392)	1408
Jedenásta hlava. Trestné činy vojenské (§ 393 – 415)	1425
Dvanásta hlava. Trestné činy proti mieru, proti ľudskosti, trestné činy terorizmu, extrémizmu a trestné činy vojnové (§ 417 – 435)	1478
Tretia časť. Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia (§ 436 – 440)	1558
Zoznam použitej literatúry	1572
Zoznam judikatúry	1576

§ 136 Počítanie času

Kde tento zákon spája s uplynutím určitej lehoty počítanej na dni nejaký účinok, nezapočítava sa do nej deň, keď nastala právna skutočnosť určujúca jej začiatok.

1. Uvedené pravidlo vyjadrené v § 136 TZ má význam predovšetkým v tom, že určuje, že deň, keď nastala udalosť určujúca začiatok, sa nepočíta. Táto doba začína plynúť až od nasledujúceho dňa. V tomto ponímaní je (na rozdiel od trestného práva procesného) irelevantné, či je uvedený deň dňom pracovným, voľným alebo štátnym sviatkom.

1

§ 137 Svojoľné vzdialenie

(1) Svojoľne sa vzd'ahuje ten, kto

- a) sa vzdiali bez dovolenia od svojho útvaru alebo z miesta služobného pridelenia,
- b) sa neprihlási vo svojom útvere alebo v mieste služobného pridelenia, hoci tam bol odoslaný alebo hoci uplynul čas jeho odôvodnenej neprítomnosti, najmä pri ustanovení, preložení, služobnej ceste alebo dovolenke,
- c) bol odlúčený za bojových akcií od svojho útvaru a nepripojil sa po zániku príčiny odlúčenia k svojmu alebo inému vojenskému útvaru, alebo
- d) sa neprihlásil v niektorom vojenskom útvere po návrate alebo po oslobodení z nepriateľského zajatia.

(2) Sústavne sa svojoľne vzd'ahuje ten, kto sa svojoľne vzdiali na dobu hoci kratšiu ako štyridsaťosem hodín najmenej trikrát, ak medzi prvým a tretím svojoľným vzdialením neuplynula doba viac ako tri mesiace.

(3) Svojoľné vzdialenie podľa odseku 1 sa vzťahuje len na osobu, ktorá vykonáva povinnú vojenskú službu.

Obsah výkladu

I. K ods. 1	1 – 5
K písm. a)	2
K písm. b)	3
K písm. c)	4
K písm. d)	5
II. K ods. 2	6
III. K ods. 3	7

I. K ods. 1

- 1 1. Prvý odsek definuje, kto sa považuje za osobu, ktorá sa „svojevoľne vzdialila“. Sú uvedené štyri konkrétne situácie:

K písm. a)

- 2 2. Ide o alternatívu, ktorá upravuje prípady, v ktorých sa osoba „bez dovoľenia“ vzdialila od útvaru alebo miesta služobného pridelenia. Napríklad mladý vojak zaradený na kasárenskú strážnu službu opustí v noci kasárne, aby sa stretol s kamarátmi na diskotéke, bez formálneho povolenia nadriadeného.

K písm. b)

- 3 3. Uvedená definícia sa zameriava na neprezentovanie sa vo vlastnom útvaru alebo mieste služobného pridelenia, hoci bol tam odoslaný alebo by tam ešte mal byť. Napríklad veliteľ vojenskej jednotky pošle desiatnikov z odpočinkovej jednotky na cvičenie v inom obvode. Vojak absolvuje úvodné transportné pokyny, no namiesto toho, aby sa v určenom čase prihlásil u veliteľa druhej jednotky, ostane v hoteli v meste a neodôvodní svoju neprítomnosť.

K písm. c)

- 4 4. Uvedená právna úprava reflektuje situáciu, keď bol vojak odlúčený počas bojových akcií (napríklad zranením, dočasným oddelením, nesprávnym presunom alebo dezorientáciou) a po odznení príčiny odlúčenia sa nevráti k svojmu útvaru alebo k inému vojenskému útvaru. Praktický príklad môže byť slovenský vojak vyslaný do medzinárodnej misie, ktorý pri ostreľovaní stratil kontakt so svojou jednotkou, no nevyhľadal najbližšieho nadriadeného či spočiatku núdzovo požiadal o spojenie.

K písm. d)

- 5 5. Týka sa vojakov, ktorí sa po návrate alebo oslobodení z nepriateľského zajatia za bojových akcií nehlásia v žiadnom vojenskom útvaru. Napríklad príslušník povstaleckej skupiny, ktorý bol zajatý a po prepustení sa vráti do rodnej oblasti, no nesplní povinnosť oznámiť svoju prítomnosť miestnemu vojenskému veliteľstvu. Aj keď by sa mohol domnievať, že ubehlo príliš veľa času, voči nemu sa uplatní ustanovenie o neoprávnenom vzdialení, pretože zákon výslovne vyžaduje prihlásiť sa.

II. K ods. 2

- 6 6. Podľa druhého odseku sa „sústavne svojevoľne vzdáľuje“ vojak, ktorý sa neoprávnenne vzdialil na akokoľvek krátku dobu aspoň trikrát v priebehu troch mesiacov. Príkladom môže byť vojak, ktorý bez povolenia odchádza každý mesiac dohodnúť si predčasné pracovanie na privátnej stavbe v rodnej

obci – najskôr na 12 hodín, o mesiac neskôr na 8 hodín a napokon na jeden deň. Hoci sa nikdy nezdržal viac než 24 hodín, pretože sa vždy vrátil, zákon trestá aj tieto opakované odchody, a to prísnejšie, keďže ide o systematické porušovanie povinnosti.

III. K ods. 3

7. V uvedenom odseku je definovaná osobná pôsobnosť tejto definície. Vojskovou službou sa rozumie mimoriadna služba vykonávaná v služobnom pomere, ktorú je v období krízovej situácie povinný vykonať vojak mimoriadnej služby, profesionálny vojak, ktorému bol v období krízovej situácie nariadený výkon mimoriadnej služby, vojak v zálohe povolaný na pravidelné cvičenie alebo na plnenie úloh ozbrojených síl, ktorému bol v období krízovej situácie nariadený výkon mimoriadnej služby, vojak v zálohe povolaný na výkon mimoriadnej služby v období krízovej situácie po prezentácii v ozbrojených silách Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojené sily“), registrovaný občan, ktorý bol v čase vojny alebo vojnového stavu odvedený a povolaný na výkon mimoriadnej služby po prezentácii v ozbrojených silách, vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktorému bol v období krízovej situácie nariadený výkon mimoriadnej služby.

7

§ 137a Finančné záujmy Európskej únie

Finančnými záujmami Európskej únie¹⁾ sa rozumie všetky príjmy, výdavky a aktíva, ktoré sú pokryté rozpočtom Európskej únie alebo rozpočtom spravovaným Európskou úniou alebo v mene Európskej únie alebo rozpočtom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Európskej únie zriadených v súlade so Zmluvou o Európskej únii alebo Zmluvou o fungovaní Európskej únie alebo rozpočtom nimi priamo alebo nepriamo spravovaným a kontrolovaným, ktoré sú nadobudnuté prostredníctvom týchto rozpočtov alebo ktoré majú byť do týchto rozpočtov uhradené.

¹⁾ Čl. 2 ods. 1 písm. a) a ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28. 7. 2017) v platnom znení.

1. Finančné záujmy Európskej únie definované v § 137a TZ zahŕňajú všetky príjmy, výdavky a aktíva spravované priamo či nepriamo prostredníctvom rozpočtu EÚ alebo rozpočtov jej inštitúcií či agentúr. Ide o presné prevzatie pojmu z čl. 2 Smernice (EÚ) 2017/1371, ktorá stanovuje, že finančné záujmy EÚ zahŕňajú vlastné zdroje (clá, DPH a pod.), výdavky na štrukturálne a investičné fondy, spoločnú poľnohospodársku politiku, program Horizont a ďalšie nástroje spravované Európskou komisiou či agentúrami, ako aj aktíva nadobudnuté z týchto rozpočtov a záväzky, ktoré majú byť týmto rozpočtom uhradené. Vďaka § 137a TZ možno jasne identifikovať, že napríklad

1

nesprávne vyúčtované dotácie zo spoločnej poľnohospodárskej politiky, neoprávnené vyplatenie prostriedkov zo štrukturálnych fondov, nezákonný dovoz tovaru oslobodeného od ciel či zneužitie majetku nadobudnutého z eurofondov patria pod trestnoprávnu ochranu EÚ. Bez tejto definície by v národných zákonoch vznikali medzery: financie spolufinancované EÚ cez národné rozpočty alebo spravované agentúrami by mohli uniknúť trestnoprávnemu dohľadu. Implementácia PIF-smernice (Smernica 2017/1371/EÚ) do slovenského práva zabezpečila harmonizáciu pojmov vo všetkých členských štátoch. Smernica požaduje, aby členské štáty zaviedli do svojich vnútroštátnych kódexov jednotné definície a trestné sadzby „primerané závažnosti“ trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy EÚ. Tým sa eliminuje riziko, že kvalifikácia či sankcie v jednom štáte budú odlišné od iného, čo uľahčuje spoločnú činnosť Európskeho verejného žalobcu a policajných zložiek (OLAF, EPPO).

§ 137b Reštriktívne opatrenie a súvisiace pojmy

(1) Reštriktívnym opatrením sa na účely tohto zákona rozumie príkaz, zákaz alebo obmedzenie vyplývajúce z medzinárodnej sankcie podľa predpisu o vykonávaní medzinárodných sankcií, prijaté právne záväzným aktom Európskej únie na základe čl. 29 Zmluvy o Európskej únii alebo čl. 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

(2) Označenou osobou sa rozumie osoba, orgán alebo subjekt, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia.

(3) Finančnými prostriedkami sa rozumie finančné aktíva a výhody každého druhu, ktoré zahŕňajú najmä

- a) hotovosť, šeky, peňažné pohľadávky, zmenky, peňažné poukážky a iné platobné nástroje,
- b) vklady vo finančných inštitúciách alebo v iných subjektoch, zostatky na účtoch, pohľadávky a dlhopisy,
- c) verejne obchodovateľné a súkromne obchodovateľné cenné papiere a dlhové nástroje vrátane akcií a majetkových podielov, certifikátov zastupujúcich cenné papiere, dlhopisov, zmeniek, opčných listov, dlžobných úpisov a zmlúv o derivátoch,
- d) úroky, dividendy alebo iné príjmy z aktív alebo hodnoty akumulované alebo vytvárané aktívami,
- e) úvery, práva na započítanie pohľadávok, záruky, záruky na plnenie alebo iné finančné záväzky,
- f) akreditívy, nákladné listy, kúpne zmluvy,
- g) dokumenty preukazujúce podiel na finančných prostriedkoch alebo finančných zdrojoch,
- h) kryptoaktíva.

(4) Hospodárskymi zdrojmi sa rozumie aktíva každého druhu, hmotné aj nehmotné, hnutel'né veci, nehnuteľnosti, ktoré nie sú finančnými

prostriedkami, a možno ich použiť na získanie finančných prostriedkov, tovaru alebo služieb.

(5) Zaistením finančných prostriedkov sa rozumie zabránenie pohybu, prevodu, úprave alebo použitiu finančných prostriedkov, prístupu k finančným prostriedkom alebo manipulácii s finančnými prostriedkami spôsobom, ktorý by mal za následok zmenu ich objemu, výšky, umiestnenia, vlastníctva, držby, charakteru, miesta určenia, alebo zmenu, ktorá by umožnila použitie finančných prostriedkov, vrátane spravovania portfólií.

(6) Zaistením hospodárskych zdrojov sa rozumie zabránenie použitiu hospodárskych zdrojov na účely získania finančných prostriedkov, tovarov alebo služieb, a to aj ich predajom, prenájmom alebo založením.

Obsah výkladu

I. K ods. 1	1
II. K ods. 2	2
III. K ods. 3	3 – 4
K písm. a) až h)	4
IV. K ods. 4	5
V. K ods. 5	6
VI. K ods. 6	7

I. K ods. 1

1. Uvedené ustanovenie zvädza legálnu definíciu reštriktívneho opatrenia vo vzťahu ku skutkovým podstatám trestného činu porušenia reštriktívneho opatrenia podľa § 417a až 417d TZ. Uvedená definícia priamo súvisí so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1226 z 24. apríla 2024 o vymedzení trestných činov a sankcií za porušenie reštriktívnych opatrení Únie a zmene smernice (EÚ) 2018/1673. Definícia prepája slovenskú právnu úpravu na právne záväzné akty EÚ prijaté podľa čl. 29 ZEÚ (rozhodnutia SZBP) a čl. 215 ZFEÚ (nariadenia s priamou účinnosťou). Pre prax to znamená, že zákaz, príkaz či obmedzenie platí v tom rozsahu, ako ho ustanoví príslušné nariadenie. Do tohto pojmu spadajú nielen zmrazenia majetku, ale aj obchodné embargá, zákaz poskytovať určité služby, obmedzenia prepravy, zákaz poistenia či zaistovania, cestovné obmedzenia a pod. Reštriktívne opatrenia predstavujú opatrenia týkajúce sa zmrazenia alebo zaistenia finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, zákazy sprístupňovania finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov a zákazy vstupu na územie členského štátu alebo tranzitu cez toto územie, ako aj sektorové hospodárske a finančné opatrenia a zbrojné embargá. Zmrazením sa má pritom na mysli neposesorne zaistenie, ktoré vyplýva priamo z právneho predpisu (reštriktívneho opatrenia) bez nutnosti vydať osobitné dodatočné rozhodnutie o zaistení.

1